

פרשת מקץ

בראשית מא 1 – מד 17

מא¹ כְּעֵבֶר שְׁנַתַּיִם שְׁלֹמֹת חֹלֶם פְּרַעֲהַ חִלּוֹם. הִנֵּה הוּא עֹמֵד עַל שַׁפַּת הַיְאֹר*.
מ² מִן הַיְאֹר עָלוּ שִׁבְעַ פְּרוֹת, שְׁמֹנֹת וְנָאוֹת לְמִרְאָה, וְרַעוּ בְּאָחוּ. ³ אַחֲרֵיהֶן עָלוּ
שִׁבְעַ פְּרוֹת אַחֲרוֹת מִן הַיְאֹר, כְּעֹרוֹת וְרִזּוֹת, וְנִצְבּוּ לַיָּד הַפְּרוֹת עַל שַׁפַּת הַיְאֹר.
א⁴ אֲזָ אָכְלוּ הַפְּרוֹת הַכְּעֹרוֹת וְהַרִזּוֹת אֶת שִׁבְעַ הַפְּרוֹת הַנָּאוֹת לְמִרְאָה וְהַשְׁמֹנֹת.
וְאֲזָ הִקִּיץ פְּרַעֲהַ מִשְׁנָתוֹ.
ב⁵ פְּרַעֲהַ נִרְדָּם וְחֹלֶם שְׁנִית, וְהִנֵּה שִׁבְעַ שְׁבוּלִים צֹמְחוֹת עַל גִּבְעוֹל אֶחָד,
מִלְאוֹת וְטוֹבוֹת. ⁶ וְאַחֲרֵיהֶן צֹמְחוֹת שִׁבְעַ שְׁבוּלִים דְּקוֹת וַיִּבְשׁוּת מִרוּחַ קָדִים*.
ג⁷ אֲזָ בָּלְעוּ הַשְׁבוּלִים הַדְּקוֹת אֶת שִׁבְעַ הַשְׁבוּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֹאוֹת. הִקִּיץ
פְּרַעֲהַ מִשְׁנָתוֹ וְהִבִּין שֶׁהִיא זֶה חִלּוֹם.
ד⁸ בַּבֹּקֶר חָשׂ פְּרַעֲהַ דָּאָגָה רַבָּה. הוּא שָׁלַח וַיִּקְרָא לְכָל חֲרַטְמֵי מִצְרַיִם* וַיִּלְכַּל
חֲכָמִיָּה, וְסִפֵּר לָהֶם אֶת חִלּוֹמוֹתָיו, אֲךָ לֹא הָיָה מִי שְׁיִפְתֹּר אוֹתָם לְפְרַעֲהַ. ⁹ אֲזָ
דִּבֶּר שֵׁר הַמִּשְׁקִים אֶל פְּרַעֲהַ וְאָמַר: "עֲלֵי לְהַזְכִּיר הַיּוֹם אֶת חֲטָאֵי. ¹⁰ כֹּאֲשֶׁר
פְּרַעֲהַ כָּעַס עַל עֲבָדָיו וַיִּמְסַר אוֹתִי לְמַעַצֵּר בְּבֵית מְפַקֵּד הַמִּשְׁמֶר, אוֹתִי וְאֶת שֵׁר
הָאוֹפִים, ¹¹ חִלְּמָנוּ חִלּוֹם בְּאוֹתוֹ הַלַּיְלָה, אֲנִי וְהוּא. כָּל אֶחָד מֵאֲתָנוּ חֹלֶם חִלּוֹם
אֲחֵר עִם פְּתָרוֹן אֲחֵר. ¹² הָיָה אֲתָנוּ שֵׁם נֶעַר עֲבָרִי, עֹבֵד שֵׁל שֵׁר הַמִּשְׁמֶר. כֹּאֲשֶׁר
סִפְּרָנוּ לוֹ הוּא פָּתַר אֶת חִלּוֹמוֹתֵינוּ. לְכָל אֶחָד פָּתַר בְּהִתְאֵם לְחִלּוֹמוֹ. ¹³ וְכִפִּי
שֶׁהוּא פָּתַר לָנוּ כֹּף הָיָה. אוֹתִי הִשִּׁיב פְּרַעֲהַ אֶל מַעֲמָדִי, וְאוֹתוֹ תָּלָה."

* 1.41 הַיְאֹר – הַנִּילוֹס.

* 6.41 שְׁבוּלִים שֶׁנִּשְׁרְפוּ בְּרוּחַ חֲמָה הַבָּאָה מִן הַמִּזְרָח.

* 8.41 חֲרַטְמֵי מִצְרַיִם – מְכַשְׁפִּים מְלַמְּדִים שֵׁל מִצְרַיִם.

¹⁴ שֶׁלַח פְּרַעַה לְהַבִּיא אֶת יוֹסֵף וְהוֹצִיא אוֹתוֹ בְּמַהֲרֹת מִבֵּית הַסֵּהַר. יוֹסֵף הִתְגַּלַּח, הִחְלִיף אֶת בְּגָדָיו וּבָא אֶל פְּרַעַה. ¹⁵ אָמַר פְּרַעַה אֶל יוֹסֵף: "חֲלַמְתִּי חִלּוֹם וַאֲיִן מִי שֶׁיִּכּוֹל לְפַתֵּר אוֹתוֹ, אֲךָ שָׁמַעְתִּי עַל אוֹדוֹתֶיךָ שֶׁכֹּאֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹמֵעַ חִלּוֹם, אַתָּה יוֹדֵעַ לְפַתֵּר אוֹתוֹ." ¹⁶ עָנָה יוֹסֵף לְפְרַעַה: "זֶה לֹא אֲנִי, אֱלֹהִים הוּא שֶׁיַּעֲנֶה אוֹדוֹת שְׁלוֹם פְּרַעַה."

¹⁷ אַז סִפֵּר פְּרַעַה לְיוֹסֵף: "בְּחִלּוּמֵי הַנְּנִי עוֹמֵד עַל שְׂפַת הַיָּאֹר. ¹⁸ לְפַתֵּעַ עָלוּ מִן הַיָּאֹר שִׁבְעַ פְּרוֹת, שְׁמֹנֹת וְנָאוֹת לְמִרְאָה, וְהֵן רָעוּ בְּאָחוּ. ¹⁹ אַחֲרֵיהֶן עָלוּ שִׁבְעַ פְּרוֹת אַחֲרוֹת, דָּלוֹת, כְּעוֹרוֹת מְאֹד וְרִזּוֹת. לֹא רָאִיתִי פְּרוֹת בְּמִצְבַּ רַע כְּמוֹהֵן בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. ²⁰ וְהִנֵּה, הַפְּרוֹת הַרְזוֹת וְהִרְעוֹת אָכְלוּ אֶת שִׁבְעַ הַפְּרוֹת הַרְאֻשׁוֹנוֹת וְהַשְּׁמֹנֹת. ²¹ וְגַם אַחֲרֵי שֶׁאֵלֶּה נִכְנְסוּ אֶל קִרְבִּי, לֹא נִרְאָה שֶׁהֵן בְּקִרְבִּי. מִרְאָן הָיָה רַע כְּפִי שֶׁהָיָה בְּתַחֲלָה. וְאֵז הִתְעוֹרַרְתִּי. ²² אַחֲרַי כִּי רָאִיתִי בְּחִלּוּמֵי, וְהִנֵּה שִׁבְעַ שְׁבוּלִים צוֹמְחוֹת עַל גִּבְעוֹל אֶחָד, מְלֵאוֹת וְטוֹבוֹת. ²³ וְהִנֵּה שִׁבְעַ שְׁבוּלִים צְנוּמוֹת, דִּקּוֹת וּמְכוֹת רוּחַ מְזַרְחִית חֲמָה, צוֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן. ²⁴ הַשְּׁבוּלִים הַדִּקּוֹת בָּלְעוּ אֶת שִׁבְעַ הַשְּׁבוּלִים הַטוֹבוֹת. סִפַּרְתִּי זֹאת לְחַרְטֻמִּים, אֲךָ אֵין מִי שֶׁיִּגִּיד לִי אֶת הַפְּתָרוֹן."

²⁵ אָמַר יוֹסֵף אֶל פְּרַעַה: "חִלּוּמוֹת פְּרַעַה אֶחָד הֵם. אֱלֹהִים גָּלָה לְפְרַעַה אֶת אֲשֶׁר בְּכּוֹנְנָתוֹ לַעֲשׂוֹת. ²⁶ שִׁבְעַ הַפְּרוֹת הַטוֹבוֹת הֵן שִׁבְעַ שָׁנִים, וְשִׁבְעַ הַשְּׁבוּלִים הַטוֹבוֹת הֵן שִׁבְעַ שָׁנִים. זֶהוּ חִלּוֹם אֶחָד. ²⁷ שִׁבְעַ הַפְּרוֹת הַדִּקּוֹת וְהִרְעוֹת שֶׁעָלוּ אַחֲרֵיהֶן הֵן שִׁבְעַ שָׁנִים, שִׁבְעַ הַשְּׁבוּלִים הַרִיקוֹת וּמְכוֹת הַקְּדִים, יְהִיוּ שִׁבְעַ שָׁנֹת רָעַב. ²⁸ זֶה הַדְּבָר, כְּפִי שֶׁאֲמַרְתִּי לְפְרַעַה: אֱלֹהִים גָּלָה לְפְרַעַה אֶת אֲשֶׁר בְּכּוֹנְנָתוֹ לַעֲשׂוֹת. ²⁹ הִנֵּה בָּאוֹת שִׁבְעַ שָׁנִים שֶׁל שִׁפְעַ גְּדוֹל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם. ³⁰ אֲךָ אַחֲרֵיהֶן יָבוֹאוּ שִׁבְעַ שָׁנֹת רָעַב. כָּל הַשִּׁפְעַ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִשְׁכַּח, וְהִרְעַב יִשְׁמִיד אֶת הָאֶרֶץ. ³¹ מִהַשִּׁפְעַ בְּאֶרֶץ לֹא יִשָּׂאֵר זָכָר בְּגִלְלַת הַרְעָב הַהוּא שֶׁיָּבוֹא אַחֲרָי כֵּן, מִפְּנֵי שֶׁיְהִיָּה זֶה רָעַב כְּבֵד מְאֹד. ³² הַסִּבָּה לְחֲזַרְתַּת הַחִלּוֹם אֶל פְּרַעַה פְּעַמִּים הַיָּא, כִּי בְּטוּחַ הַדְּבָר מֵאֵת הָאֱלֹהִים, וְאֱלֹהִים מְמַהֵר לַעֲשׂוֹתוֹ. ³³ וְכַעַת, יִבְחַר

פְּרַעַה אִישׁ נְבוֹן וְחָכָם, וַיִּמְנֶה אוֹתוֹ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם.³⁴ יַפְעַל פְּרַעַה, וַיִּפְקִיד פְּקִידִים עַל הָאָרֶץ, וַיֹּאסֹף חֲמִישִׁית מִתְּבוּאֹת מִצְרַיִם בְּשֶׁבַע שָׁנוֹת הַשְּׁבַע.³⁵ וַיֹּאגְרוּ אֶת כָּל מִזֹּן הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת הָאֵלֶּה שְׁיָבוֹאוּ, וַיִּבְכְּפוּ לְסִמְכוּתוֹ שֶׁל פְּרַעַה יַצְבְּרוּ תְּבוּאָה וַיִּשְׁמְרוּ מִזֹּן בְּעָרִים.³⁶ הַמִּזֹּן יִהְיֶה מְלֵאֵי עֲבוּר הָאָרֶץ לְקִרְאֵת שֶׁבַע שָׁנוֹת הָרָעַב אֲשֶׁר יִהְיוּ בָאָרֶץ מִצְרַיִם, וְכֹךָ לֹא תִמּוֹת הָאָרֶץ בְּרָעַב."

³⁷ הַדְּבָרִים שֶׁאָמַר יוֹסֵף הָיוּ טוֹבִים בְּעֵינֵי פְּרַעַה וּבְעֵינֵי כָּל עַבְדָּיו.³⁸ אָמַר פְּרַעַה אֶל עַבְדָּיו: "הָאֵם נִמְצָא אָדָם מִתְּאִים, אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ?"³⁹ אָז אָמַר פְּרַעַה אֶל יוֹסֵף: "הוֹאִיל וְאֱלֹהִים הוֹדִיעַ לְךָ אֶת כָּל זֹאת, הֲרִי שָׂאִין נְבוֹן וְחָכָם כְּמוֹךָ.⁴⁰ אַתָּה תִּהְיֶה אַחֲרָי עַל בֵּיתִי, וְכָל בְּנֵי עַמִּי יֵצְאוּ לְמוֹצָא פִּיךָ. רַק בְּכֵס הַמַּלְכוּת אֶהְיֶה גָדוֹל מִמֶּךָ." ⁴¹ הוֹסִיף פְּרַעַה וְאָמַר לְיוֹסֵף: "רְאֵה, מִנִּיתִי אוֹתְךָ עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם." ⁴² אָז הִסִּיר פְּרַעַה אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וְעָנַד אוֹתָהּ עַל יַד יוֹסֵף. הוּא הִלְבִּישׁ אוֹתוֹ בַּגְּדֵי פְּשָׁתָן לְבָנִים וְעָנַד שְׂרָשֶׁרֶת זָהָב לְצַוָּארוֹ.⁴³ הוּא הִרְכִּיב אוֹתוֹ בַּמְּרֻכָּבָה הַשְּׁנֵיָה שְׁלוֹ, וְאֲנָשִׁים קָרְאוּ לְפָנָיו "כָּרְעוּ בְּרָךְ!". כֹּךָ מָנָה פְּרַעַה אֶת יוֹסֵף עַל כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם.⁴⁴ אָמַר פְּרַעַה אֶל יוֹסֵף: "אֲנִי פְּרַעַה, וְלֹא רָשׁוּתְךָ לֹא יָרִים אִישׁ אֶת יָדוֹ וְאֶת רַגְלוֹ בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם."

⁴⁵ פְּרַעַה קָרָא לְיוֹסֵף בְּשֵׁם צָפְנַת פַּעֲנַח, וְנָתַן לוֹ לְאִשָּׁה אֶת אֲסֹנַת בַּת פּוּטִי פְּרַעַ, כִּהֵן אֹן. יָצָא יוֹסֵף לְשִׁלְטַת עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם.⁴⁶ כַּאֲשֶׁר הִתְחִיל יוֹסֵף לְשִׁרְתַּת אֶת פְּרַעַה מֶלֶךְ מִצְרַיִם, הָיָה בֶן שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה. הוּא יָצָא מִלְּפָנֵי פְּרַעַה, וְעָבַר בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם.⁴⁷ בַּמִּשְׁךָ שֶׁבַע שָׁנוֹת הַשְּׁבַע הַנִּיבָה הָאָרֶץ בְּשִׁפְעָה.⁴⁸ הוּא קָבַץ אֶת כָּל מִזֹּן שֶׁבַע הַשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת אֲשֶׁר עָבְרוּ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם, וְאֲחֹסֵן אֶת הָאֵכָל בְּעָרִים. אֶת הַמִּזֹּן מֵהַשָּׂדוֹת אֲשֶׁר סָבִיב לְכָל עִיר אֲחֹסֵן בְּתוֹכָן.⁴⁹ יוֹסֵף צָבַר תְּבוּאָה רַבָּה כְּחוֹל הַיָּם, רַבָּה כָּל כֹּךָ עַד שֶׁהַפְּסִיק לְסַפֵּר, כִּי לֹא נִתַּן הָיָה לְסַפֵּר.

⁵⁰ בְּטָרָם בָּאָה שְׁנַת הָרָעַב נוֹלְדוּ לְיוֹסֵף שְׁנֵי בָנִים, אֲשֶׁר יִלְדָה לוֹ אֲסֹנַת בַּת

פּוֹטֵי פְּרַע, כֹּהֵן אוֹן. ⁵¹ יוֹסֵף קָרָא אֶת שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה, "כִּי הַשְּׂכִיחַ מִמֶּנִּי אֱלֹהִים אֶת כָּל יְסוּרֵי וְאֶת כָּל בֵּית אָבִי." ⁵² לִשְׁנֵי קָרָא בְּשֵׁם אֶפְרַיִם, "כִּי אֱלֹהִים עָשָׂה אוֹתִי פֹרֵה בְּאֶרֶץ סֹבְלִי."

⁵³ אַז הִסְתִּימוּ שִׁבְעַ שְׁנוֹת הַשָּׁפַע שֶׁהָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, ⁵⁴ וְהִתְחִילוּ לְבוֹא שִׁבְעַ שְׁנוֹת הָרָעַב, כִּפִּי שָׁאֵמַר יוֹסֵף. בְּכָל הָאֲרָצוֹת הָיָה רָעַב, אֲבָל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה מְזוֹן. ⁵⁵ כֹּאֲשֶׁר רָעַבָה כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם וְהָעָם זָעַק אֶל פְּרַעָה לֶלְחֵם, אָמַר פְּרַעָה לְכָל מִצְרַיִם: "לָכוּ אֵל יוֹסֵף, וְיִמָּה שְׂיַגִּיד לָכֶם תַּעֲשׂוּ." ⁵⁶ הָרָעַב הָיָה עַל כָּל פְּנֵי הָאֶרֶץ. אַז פָּתַח יוֹסֵף אֶת כָּל הַמַּחְסָנִים וּמָכַר מְזוֹן לְתוֹשְׁבֵי מִצְרַיִם, כִּי הָרָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִתְחַזַּק. ⁵⁷ מִכָּל הָאֲרָצוֹת בָּאוּ אֶל מִצְרַיִם לִקְנוֹת מְזוֹן מִיוֹסֵף, כִּי הָרָעַב הָיָה חָזַק בְּכָל הָאֲרָצוֹת.

^{מב1} כֹּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב שֶׁיֵּשׁ תְּבוּאָה בְּמִצְרַיִם, אָמַר יַעֲקֹב לְבָנָיו: "לָמָּה אַתֶּם רַק מִבִּיטִים זֶה בְּזֶה?" ² הוּא אָמַר: "הִנֵּה, שָׁמַעְתִּי שֶׁיֵּשׁ תְּבוּאָה בְּמִצְרַיִם. רְדוּ לָשֵׁם וּקְנוּ לָנוּ תְּבוּאָה מִשָּׁם, כִּדִּי שֶׁנִּחְיֶה וְלֹא נָמוּת." ³ אַז יָרְדוּ עִשְׂרֵה מֵאֲחִיו שֶׁל יוֹסֵף לִקְנוֹת תְּבוּאָה מִמִּצְרַיִם. ⁴ אֶת בְּנֵי־מִן, אֲחִיו שֶׁל יוֹסֵף, לֹא שָׁלַח יַעֲקֹב עִם אֲחִיו, כִּי אָמַר: "שָׁמָּה יִקְרָה לוֹ אִסּוֹן."

⁵ וְכֵן בָּאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִקְנוֹת תְּבוּאָה, עִם הָאֲחֵרִים שֶׁבָּאוּ, כִּי הָיָה רָעַב בְּאֶרֶץ כְּנַעַן. ⁶ יוֹסֵף הָיָה הַשְּׁלִיט עַל הָאֶרֶץ, וְהוּא שָׁמַכַר תְּבוּאָה לְכָל אֲנָשֵׁי הָאֶרֶץ. בָּאוּ אֲחִיו שֶׁל יוֹסֵף וְהִשְׁתַּחֲווּ לוֹ אִפְּיִם אֲרָצָה. ⁷ כֹּאֲשֶׁר רָאָה יוֹסֵף אֶת אֲחִיו, זָהָה אוֹתָם אֵךְ הִתְנַהֵג אֲלֵיהֶם כְּזָר, וְדִבֶּר אֲתָם קִשּׁוֹת. שָׁאַל אוֹתָם: "מֵאִין בָּאתֶם?" וְהֵם עָנוּ: "מֵאֶרֶץ כְּנַעַן, כִּדִּי לִקְנוֹת אֶכֶל." ⁸ יוֹסֵף זָהָה אֶת אֲחִיו, אֵךְ הֵם לֹא זָהוּ אוֹתוֹ. ⁹ זָכַר יוֹסֵף אֶת הַחֲלוּמוֹת אֲשֶׁר חָלַם עֲלֵיהֶם וְאָמַר לָהֶם: "אַתֶּם מְרַגְּלִים! בָּאתֶם לְגַלּוֹת אֶת מְקוֹמוֹת הַתְּרָפָה שֶׁל הָאֶרֶץ." ¹⁰ עָנוּ לוֹ: "לֹא, אֲדוֹנָי, עֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִקְנוֹת אֶכֶל. ¹¹ כָּלֵנוּ בְּנֵי אִישׁ אֶחָד אֲנַחְנוּ, כְּנִים אֲנַחְנוּ, עֲבָדֶיךָ אֵינָם מְרַגְּלִים." ¹² אָמַר לָהֶם: "לֹא, אֶלָּא בָאתֶם לְגַלּוֹת אֶת מְקוֹמוֹת הַתְּרָפָה שֶׁל הָאֶרֶץ." ¹³ אָמְרוּ לוֹ: "אֲנַחְנוּ, עֲבָדֶיךָ, שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲחִים בְּנֵי אִישׁ אֶחָד בְּאֶרֶץ

כַּנְעַן. אַחִינוּ הַקָּטָן נִמְצָא עִכְשָׁו עִם אֲבִינוּ, וְאֶחָד אֵינָנוּ."

¹⁴ עָנָה לָהֶם יוֹסֵף: "כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְתִּי לָכֶם, 'מִרְגְּלִים אַתֶּם.' ¹⁵ בְּזֶה תִּבְחַנּוּ: אֲנִי נֹשֵׁב בְּחַיֵּי פְרַעְהַ, שְׁלֹא תִצְאוּ מִכָּאן, אֲלֵא כַּאֲשֶׁר יָבוֹא הַנֶּה אַחִיכֶם הַקָּטָן. ¹⁶ שְׁלַחוּ אֶחָד מִכֶּם לְהַבִּיא אֶת אַחִיכֶם וְאַתֶּם תִּאָסְרוּ, וְכִי יִבְחַנוּ דְבַרְיֶכֶם, הֲאִם הֵאֱמַת אֶתְכֶם. אִךְ אִם לֹא, בְּחַיֵּי פְרַעְהַ, מִרְגְּלִים אַתֶּם." ¹⁷ שְׁלַח אוֹתָם יוֹסֵף לְמִאֲסָר לְשְׁלוֹשָׁה יָמִים. ¹⁸ בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי אָמַר אֲלֵיהֶם: "אֶת זֹאת עָשׂוּ וְתַחֲיוּ, כִּי אֶת הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרָא. ¹⁹ אִם כְּנִים אַתֶּם, אֶחָד מֵאַחִיכֶם יֵאָסֵר בְּבֵית הַכֶּלֶא, וְאַתֶּם לֹכוּ וְהַבִּיאוּ אֶת הַתְּבוּאָה כְּדִי לְשַׁבֵּר אֶת הָרֶעִב בְּבֵיתְכֶם. ²⁰ וְאֶת אַחִיכֶם הַקָּטָן תִּבְיֵאוּ אֵלַי, וְאֶזְ יֵאֱמַתוּ דְבַרְיֶכֶם וְלֹא תִמּוּתוּ." כִּי הֵם עָשׂוּ. ²¹ אָמְרוּ הָאֲחִים זֶה לְזֶה: "מוֹטְלֵת עָלֵינוּ אֲשַׁמָּה עַל מֶה שֶׁעָשִׂינוּ לְאַחִינוּ. מִפְּנֵי שֶׁרָאִינוּ אֶת מִצּוֹקֵת נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר הִתְחַנַּן אֵלֵינוּ אִךְ לֹא הִקְשַׁבְנוּ. לְכֵן בָּאָה עָלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת." ²² עָנָה לָהֶם רְאוּבֵן וְאָמַר: "הֲאִם לֹא אֲמַרְתִּי לָכֶם 'אַל תִּחְטְאוּ נֶגְדַת הַיָּלֵד'? אִךְ אַתֶּם לֹא הִקְשַׁבְתֶּם! עִכְשָׁו דָּמוֹ נִדְרָשׁ מֵאַתָּנוּ." ²³ הֵם לֹא יָדְעוּ שִׁיּוֹסֵף מִבֵּין אֶת דְּבַרְיֵיהֶם, כִּי הָיָה מִתְרַגֵּם בֵּינֵיהֶם.

²⁴ יוֹסֵף הִתְרַחַק מֵהֶם וּבָכָה. כַּאֲשֶׁר שָׁב אֲלֵיהֶם, דִּבֶּר אֲתָם, הוֹצִיא מִבֵּינֵיהֶם אֶת שְׁמֵעוֹן, וְאָסֵר אוֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם. ²⁵ אֶז צִוָּה יוֹסֵף שִׁיִּמְלֵאוּ אֶת שִׁקְיָהֶם בְּתְבוּאָה, שִׁיִּחְזִירוּ לָהֶם אֶת כֶּסֶפָם, אִישׁ אֶל שִׁקּוֹ, וְשִׁיִּתְּנוּ לָהֶם צִדָּה לְדֶרֶךְ. כֹּל מֶה שֶׁצִּוָּה נַעֲשֶׂה. ²⁶ הָעַמִּיסוּ הָאֲחִים אֶת הַתְּבוּאָה שֶׁקָּנוּ עַל חֲמוּרֵיהֶם וְהִלְכוּ מִשָּׁם. ²⁷ כַּאֲשֶׁר פָּתַח אֶחָד מֵהֶם אֶת שִׁקּוֹ כְּדִי לָתֵת לְחֲמוּרוֹ מִסְּפוּא בְּמִקּוֹם הַלִּינָה, רָאָה אֶת כֶּסֶפוֹ מִנְחָ בְּפִתַח הַשִּׁק. ²⁸ אָמַר לְאַחִיו: "כֶּסֶפִּי הִחְזַר, הִנֵּה הוּא נִמְצָא בְּשִׁקִּי שְׁלִי." הֵם נִבְהָלוּ וְנִחְרְדוּ, וְאָמְרוּ אִישׁ אֶל אַחִיו: "מֶה עָשָׂה לָנוּ אֱלֹהִים?!" ²⁹ כַּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ אֶל יַעֲקֹב אֲבִיהֶם לְאֶרֶץ כְּנַעַן, סִפְרוּ לוֹ כֹּל מֶה שֶׁקָּרָה לָהֶם, וְאָמְרוּ: ³⁰ "הָאִישׁ, אָדוֹן הָאֶרֶץ, דִּבֶּר אֵתָנוּ קִשּׁוֹת, וְהִתִּיחַס אֵלֵינוּ כְּאִלוֹ בָּאֲנוּ לְרַגֵּל אֶת הָאֶרֶץ. ³¹ אָמַרְנוּ לוֹ, 'כְּנִים אֲנַחְנוּ, וְאֵינָנוּ מִרְגְּלִים.' ³² שְׁנַיִם עָשָׂר אֲחִים אֲנַחְנוּ, בְּנֵי אֲבִינוּ. אֶחָד אֵינָנוּ, וְהַקָּטָן עִכְשָׁו עִם אֲבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנַעַן." ³³ אָבֵל

הָאִישׁ, אָדוֹן הָאָרֶץ, אָמַר לָנוּ, 'כֹּה אֲדַע שְׂכָנִים אַתֶּם. הַשְּׂאִירוּ אֹתִי אַח אֶחָד, קָחוּ אֶת הַמָּזוֹן לַשְּׂבִירַת הָרֶעֶב בְּבֵיתְכֶם וּלְכוּ.³⁴ הֵבִיאוּ אֶת אַחֵיכֶם הַקָּטָן אֵלַי כְּדֵי שְׂאֲדַע שְׂאֵינְכֶם מְרַגְלִים אֲלֵא כִּנִּים אַתֶּם. אַז אֲחַזֵּיר לָכֶם אֶת אַחֵיכֶם, וְתוֹכְלוּ לִסְחֹר בְּאֶרֶץ.'"

³⁵ הֵם הִחְלוּ לְרוֹקֵן אֶת שְׂקֵיהֶם, וְכָל אֶחָד מֵהֶם רָאָה אֶת צְרוּר כֹּסֶפוֹ מִנַּח בְּשִׁקּוֹ. כַּאֲשֶׁר רָאוּ הֵם וְאֲבֵיהֶם אֶת צְרוּרוֹת כֹּסֶפָם, נִתְקַפּוּ פָּחַד. ³⁶ אָמַר לָהֶם יַעֲקֹב אֲבֵיהֶם: "הִבַּאתֶם עָלַי נִשְׁכוּל! יוֹסֵף אֵינְנוּ וְשִׁמְעוֹן אֵינְנוּ, וְגַם אֶת בְּנֵימִין אַתֶּם רוֹצִים לְקַחַת. כָּל הַצָּרוֹת הָאֵלֶּה נָפְלוּ עָלַי." ³⁷ אַז אָמַר רְאוּבֵן אֶל אָבִיו: "אִם לֹא אָבִיא אֶת בְּנֵימִין אֵלַיךְ, תָּמִית אֶת שְׁנֵי בְנֵי. תֵּן אוֹתוֹ לְאַחֲרֵי־יָדִי, וְאֲנִי אָשִׁיב אוֹתוֹ אֵלַיךְ." ³⁸ עָנָה יַעֲקֹב: "בְּנִי לֹא יֵרֵד אִתְּכֶם! אַחִיו כָּבֵד מֵת, וְרַק הוּא נִשְׂאָר. אִם יִקְרָה לוֹ אֶסוֹן בַּדֶּרֶךְ שְׁבֵה תִּלְכוּ, תוֹרִידוּ אֶת שִׁיבְתִי בִּיגוֹן לְשֹׂאֹל." ^{מג1} הָרֶעֶב בְּאֶרֶץ הָיָה כְּבֵד. ² כַּאֲשֶׁר סִימּוּ הָאֲחִים לְאָכַל אֶת הַתְּבוּאָה שֶׁהֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם, אָמַר לָהֶם אֲבֵיהֶם: "שׁוּבוּ וּקְנוּ לָנוּ מִעֵט אֶכֶל." ³ אָמַר לוֹ יְהוּדָה: "הָאִישׁ הַהוּא הַזֶּהִיר אוֹתָנוּ בְּתַקִּיפוֹת, וְאָמַר, 'לֹא תוֹכְלוּ לְרֹאוֹת אֶת פְּנֵי אֲלֵא אִם אַחֵיכֶם אִתְּכֶם.' ⁴ אִם אַתָּה שׁוֹלַח אֶת אַחִינוּ אִתְּנוּ, נֵרֵד לְמִצְרַיִם וְנִקְנֶה לָךְ אֶכֶל. ⁵ אִם אֵינְךָ שׁוֹלַח לֹא נֵרֵד, כִּי הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ, 'לֹא תוֹכְלוּ לְרֹאוֹת אֶת פְּנֵי אֲלֵא אִם אַחֵיכֶם אִתְּכֶם.'" ⁶ אָמַר יִשְׂרָאֵל: "לָמָּה עֲשִׂיתֶם לִי אֶת הָרָעָה הַזֹּאת, וְאָמַרְתֶּם לְאִישׁ נָשִׂישׁ לָכֶם עוֹד אַחֲ? ⁷ עֲנוּ: "הָאִישׁ שָׂאל עָלֵינוּ וְעַל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּנוּ וְאָמַר, 'הַעוֹד אַבְיָכֶם חִי? הֲאֵם יֵשׁ לָכֶם עוֹד אַחֲ?' וְאֲנוּ עֲנִינוּ לוֹ עַל פִּי מָה שֶׁשָּׂאל. הֲאֵם יִכְלָנוּ לְדַעַת שְׂאִימַר, 'הוֹרִידוּ אֶת אַחֵיכֶם?'"

⁸ אָמַר יְהוּדָה אֶל יִשְׂרָאֵל אָבִיו: "שְׁלַח אֶת הַנֶּעֶר אֹתִי וְאֲנוּ נִקּוּם וְנִלְךָ, וְכָךְ נַחֲיָה וְלֹא נָמוּת. גַּם אֲנַחְנוּ, גַּם אַתָּה וְגַם טַפְנוּ. ⁹ אֲנִי אֶעְרֹב לַנֶּעֶר. מִמֶּנִּי תִדְרֹשׁ אוֹתוֹ! אִם לֹא אָבִיא אוֹתוֹ וְאֲצִיגוּ לְפָנֶיךָ, אֲשַׁמְתִּי תַעֲמֵד לְפָנֶיךָ כָּל חַיִּי. ¹⁰ הֲרִי אִם לֹא הֵינּוּ מִתְמַהֲמְהִים, כָּבֵד הֵינּוּ חוֹזְרִים מִמִּצְרַיִם פְּעַמִּים." ¹¹ אָמַר לָהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבֵיהֶם: "אִם כֵּן, כֹּה עֲשׂוּ: קָחוּ בְכַלְיֶכֶם מִהַמִּשְׁבָּחִים בְּתַנוּבַת הָאָרֶץ וְהוֹרִידוּ

לְאִישׁ מִתְּנוּת. מָעַט צָמַח מִרְפָּא וּמָעַט דָּבַשׁ, תִּבְלִינִים וּבִשְׂמִים, פִּיסְטוּקִים
וּשְׂקָדִים.¹² קָחוּ אֶתְכֶם סָכּוּם כֶּסֶף כָּפוּל. אֶת הַכֶּסֶף שֶׁהִשִּׁיבוּ לָכֶם בְּפֶתַח
שְׂקֵיכֶם הַחֲזִירוּ אֶתְכֶם, אוֹלֵי זֹאת הִיְתָה טְעוּת.¹³ קָחוּ גַם אֶת אַחֵיכֶם, וְקוּמוּ
שׁוּבוּ אֶל הָאִישׁ.¹⁴ מִי יִתֵּן וְאֵל שְׂדֵי יַעֲנִיק לָכֶם רַחֲמִים מִלְּפָנֵי הָאִישׁ, וַיִּשְׁחַרַר
אֶת אַחֵיכֶם הָאֲחֵר, וְאֶת בְּנֵימִין. וּבְאֲשֶׁר אֵלַי, אִם נִגְזַר עָלַי לְשַׁכַּל בָּנִים, אֲשַׁכַּל."¹⁵
לְקָחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת הַמִּתְּנוּת וְאֶת הַכֶּסֶף הַנוֹסֵף בְּיָדָם, קָמוּ וַיֵּרְדוּ עִם בְּנֵימִין
לְמִצְרַיִם, וַנִּצְבוּ לִפְנֵי יוֹסֵף.¹⁶ כְּאֲשֶׁר רָאָה יוֹסֵף אֶת בְּנֵימִין אִתָּם, אָמַר לְאַחֲרָאִי
עַל בֵּיתוֹ: "הֲבֵא אֶת הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה וּשְׁחַט בְּהֵמָה וְהִכֵּן אוֹתָהּ, כִּי הָאֲנָשִׁים
יֹאכְלוּ אִתִּי בַצְּהָרִים." ¹⁷ עָשָׂה הָאִישׁ כַּמְצֻת יוֹסֵף, וְהֵבִיא אֶת הָאֲנָשִׁים אֶל בֵּית
יוֹסֵף.¹⁸ כְּאֲשֶׁר הוּבְאוּ הָאֲנָשִׁים אֶל בֵּית יוֹסֵף נִתְקַפּוּ פָּחַד וְאָמְרוּ: "בְּגִלְלַת הַכֶּסֶף
שֶׁהוּשַׁב לְשִׂקֵינוּ בַּפֶּעַם הַקּוֹדֶמֶת הֵבִיאוּ אוֹתָנוּ הִנֵּה. כִּדֵּי לְגוֹלֵל אֶת הָאֲשָׁמָה
עָלֵינוּ, לְתִתְּקֹף אוֹתָנוּ, לְהַפִּיךְ אוֹתָנוּ לְעֶבְדִּים, וְלִקְחַת אֶת חַמּוּרֵינוּ."¹⁹
נִגְשׂוּ הָאֲחִים אֶל הָאִישׁ הָאַחֲרָאִי עַל בֵּית יוֹסֵף וְדִבְּרוּ אֵלָיו בְּפֶתַח הַבַּיִת.
²⁰ כִּן אָמְרוּ: "בְּבִקְשָׁה, אָדוֹנָי, בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה אָכַן יֵרְדְנוּ כִּדֵּי לְקִנּוּת אֲכָל,
²¹ אַךְ כְּאֲשֶׁר הִגַּעְנוּ אֶל מְקוֹם הַלֵּינָה וּפְתַחְנוּ אֶת שְׂקֵינוּ, רָאִינוּ אֶת כֶּסֶפוֹ שֶׁל
כָּל אִישׁ בְּפֶתַח הַשֶּׁק, בְּמִשְׁקָלוֹ הַמֶּלֶא, וְלָכֵן הִחֲזַרְנוּ אוֹתוֹ אִתָּנוּ.²² הֵבֵאנוּ אִתָּנוּ
עַכְשָׁו כֶּסֶף נוֹסֵף כִּדֵּי לְקִנּוּת אֲכָל. אֵינָנו יוֹדְעִים מִי שֵׁם אֶת כֶּסֶפְנוּ בְּשִׂקֵינוּ."²³
עָנָה הָאִישׁ: "שְׁלוֹם לָכֶם. אֵל תִּפְחָדוּ. אֵלֵהֵיכֶם וְאֵלֵהֵי אֲבִיכֶם טָמֵן אֶת הָאוֹצָר
בְּשִׂקֵיכֶם. כֶּסֶפְכֶם הִגִּיעַ אֵלַי." וְהוּא הוֹצִיא אֵלֵיהֶם אֶת שְׂמֻעוֹן.
²⁴ אַז הֵבִיא הָאִישׁ אֶת הָאֲנָשִׁים לְבֵית יוֹסֵף, מִזַּג לָהֶם מִים כִּדֵּי שִׁירְחֲצוּ אֶת
רַגְלֵיהֶם, וְגַם נָתַן מִסְפּוֹא לְחַמּוּרֵיהֶם.²⁵ הִכִּינוּ הָאֲחִים אֶת הַמִּתְּנָה לְקִרְאֵת בּוֹאוֹ
שֶׁל יוֹסֵף בַּצְּהָרִים, כִּי שָׁמְעוּ שֶׁשֵׁם יֹאכְלוּ אֲכָל.²⁶ כְּאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף הַבְּיָתָה הֵבִיאוּ
לוֹ הָאֲחִים אֶת הַמִּתְּנָה אֲשֶׁר אִתָּם אֶל הַבַּיִת, וְהִשְׁתַּחֲווּ לִפְנָיו אַרְצָה.²⁷ שָׂאֵל
אוֹתָם יוֹסֵף לְשִׁלּוּמָם וְאָמַר: "הַשְּׁלוֹם לְאֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר עָלָיו דְּבַרְתֶּם? הֲאֵם
עוֹדְנוּ חַיִּים?" ²⁸ הֵם עָנוּ: "שְׁלוֹם לְעַבְדְּךָ, לְאֲבִינוּ, עוֹדְנוּ חַיִּים." הֵם קָדוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ.

²⁹ הָרִים יוֹסֵף אֶת עֵינָיו. כַּאֲשֶׁר רָאָה אֶת בְּנֵי־מִן אָחִיו, בֶּן אָמוֹ, שָׂאֵל: "הֲאֵם זֶה אָחִיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר עָלְיוֹ סִפַּרְתֶּם לִי?" , וּלְנַעַר אָמַר: "יִתֵּן לָךְ אֱלֹהִים חֵן וְחֶסֶד, בְּנִי."

³⁰ יוֹסֵף הִזְדַּרַּז לְצֵאת, כִּי הוֹצֵף בְּרַגְשׁוֹת כָּל־פִּי אָחִיו עַד כִּי עָמַד לְבָכוֹת. הוּא יֵצֵא אֶל חֲדָרוֹ וּבִכָּה שָׁם. ³¹ אַחֲרֵי שֶׁרַחֵץ אֶת פָּנָיו יֵצֵא אֲלֵיהֶם, וּבְעוֹדוֹ מִתְאַפֵּק אָמַר, "הִגִּישׁוּ אֶת הָאֶכֶל." ³² הֵם הִגִּישׁוּ לוֹ אֶת הָאֶכֶל לְבִדּוֹ, וְלֹא־חִים לְבִדָּם, וְגַם לְמִצְרַיִם הָאוֹכְלִים אֹתוֹ לְבִדָּם. זֹאת מִכִּי־ן שֶׁהַמִּצְרַיִם לֹא יָכְלוּ לְסַעַד עִם הָעִבְרִים, הַיּוֹת וְהַדְּבָר הַזֶּה מִתְעַב בְּעֵינֵי הַמִּצְרַיִם. ³³ הָאֲחִים יָשְׁבוּ לְפָנָיו, הַבְּכוֹר בְּהִתְאָם לְבִכּוֹרָתוֹ, וְהַצְעִיר בְּהִתְאָם לְצַעִירוֹתוֹ, וְהַבִּיטוֹ בְּתַמְהוֹן אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ. ³⁴ לָקַח יוֹסֵף מְנוֹת מִשְׁלַחַנוֹ אֲלֵיהֶם, מְנוֹתוֹ שֶׁל בְּנֵי־מִן הַיְתֵה גְדוֹלָה כִּי חֲמִשָּׁה מֵהַמְנוֹת שֶׁל כָּל הָאֲחֵרִים. הֵם שָׁתוּ וְהִשְׁתַּכְּרוּ יַחַד אֹתוֹ.

¹מִדְּ צִוָּה יוֹסֵף עַל הָאֲחֵרָאִי עַל בֵּיתוֹ: "מִלֵּא אֶת שִׁקֵּי הָאֲנָשִׁים בְּאֶכֶל, כִּמָּה שֶׁהֵם יְכוּלִים לְשֵׂאת, וְשִׁים אֶת כֶּסֶפוֹ שֶׁל כָּל אִישׁ בְּפֶתַח שִׁקּוֹ. ² אֶת הַגְּבִיעַ שְׁלִי, גְּבִיעַ הַכֶּסֶף, שִׁים בְּפֶתַח שִׁקּוֹ שֶׁל הַקָּטָן, וְגַם אֶת הַכֶּסֶף שֶׁשָּׁלַם עֲבוּר הַתְּבוּאָה שֶׁשָּׁקְנָה." הָאִישׁ עָשָׂה עַל פִּי מָה שֶׁצִּוָּה עָלָיו יוֹסֵף.

³ כַּאֲשֶׁר הָאִיר הַבִּקֵּר שֶׁלְחָו הָאֲנָשִׁים לְדַרְכָּם, הֵם וְחַמּוּרֵיהֶם. ⁴ הֵם רַק יֵצְאוּ מִהַעִיר, עוֹד לֹא הִתְרַחֲקוּ, וְיוֹסֵף אָמַר לְאֲחֵרָאִי עַל בֵּיתוֹ: "קוּם רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים, וְכַאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג אוֹתָם אָמַר לָהֶם, 'לָמָּה שַׁלַּמְתֶּם רְעָה תַּחַת טוֹבָה? ⁵ הֲאֵם לֹא מִן הַגְּבִיעַ הַזֶּה שׁוֹתֶה אָדוֹנִי, וְבוֹ הוּא מִנְחָשׁ עֲתִידוֹת? רַע הַדְּבָר אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם!" ⁶ הָאִישׁ הִשְׁיֵג אוֹתָם וְאָמַר לָהֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה. ⁷ אָמְרוּ לוֹ: "לָמָּה אָדוֹנִי מְדַבֵּר דְּבָרִים כֵּאלֵּהָ? חֲלִילָה לְעַבְדֶּיךָ לַעֲשׂוֹת דְּבָר כֵּזֶה. ⁸ הֲרִי אֶת הַכֶּסֶף אֲשֶׁר מִצְאָנוּ בְּפֶתַח שִׁקֵּינוֹ הַשְּׁבָנוּ לָךְ מֵאֲרֶץ כְּנַעַן, מִדּוּעַ אִם כֵּן נִגְנַב מִבֵּית אָדוֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זֶהָב? ⁹ אִם אֶצֶל מִי מֵעַבְדֶּיךָ יִמָּצֵא הַגְּבִיעַ, יָמוּת הָאִישׁ, וְגַם אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לְאָדוֹנֵי לְעַבְדִּים." ¹⁰ אָמַר לָהֶם: "כִּפִּי שְׂאִמְרַתְּם, כִּי יִהְיֶה. זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ יִמָּצֵא הַגְּבִיעַ יִהְיֶה לִי לְעַבֵּד, וְאֵלּוֹ אֶתֶם תִּהְיוּ נִקְיִים."

¹¹ מְהֵרָה הָאֲנָשִׁים, הוֹרִידוּ אִישׁ אֶת שִׁקּוֹ לְאָרֶץ וּפְתָחוּ אִישׁ אֶת שִׁקּוֹ. ¹² הוּא הִתְחִיל לְחַפֵּשׂ אֶצֶל הַגָּדוֹל וְסִיִּים אֶצֶל הַקָּטָן, וְהִנֵּה, הַגְּבִיעַ נִמְצָא בְּשִׁקּוֹ שֶׁל בְּנֵי־מִין. ¹³ קָרְעוּ הָאֲחִים אֶת בְּגָדֵיהֶם. לְאַחַר שֶׁכָּל אִישׁ הֶעֱמִיס אֶת חֲמוּרוֹ, שָׁבוּ אֶל הָעִיר. ¹⁴ כִּאֲשֶׁר בָּאוּ יְהוּדָה וְאֶחָיו לְבֵיתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הוּא שָׁהָה שָׁם עַד־יָן. הֵם נָפְלוּ לְפָנָיו אַרְצָה. ¹⁵ אָמַר לָהֶם יוֹסֵף: "מָה הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם? הֲאֵם לֹא יָדַעְתֶּם שֶׁאִישׁ כְּמוֹנִי עוֹסֵק בְּנַחֲוֹשׁ עֲתִידוֹת?" ¹⁶ אָמַר לוֹ יְהוּדָה: "מָה נֹאמַר לְאָדוֹנֵי, מָה נִגִּיד וּבְמָה נִצְטַדֵּק? הֲאֵלֵהִים מְצָא אֶת עוֹוֹן עַבְדֶּיךָ. הִנֵּה אֲנִי חֹנֵן עַבְדִּים לְאָדוֹנֵי, גַּם אֲנִי חֹנֵן וְגַם זֶה אֲשֶׁר אֶצְלוֹ נִמְצָא הַגְּבִיעַ." ¹⁷ אָמַר יוֹסֵף: "חֲלִילָה לִּי מִלַּעֲשׂוֹת זֹאת. הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶצְלוֹ נִמְצָא הַגְּבִיעַ יִהְיֶה לִּי עַבֵּד, וְאֵלֹי אַתֶּם, עָלוּ לְשִׁלּוֹם אֶל אָבִיכֶם."